

Okyanusta Deniz'i Özlemek

Üstü açık üç cip durdu kahvenin önünde. Üç cip dolusu gençlik ve neşe. Bir şeyler söylediler. Masadakiler, oyunlarını bırakıp dinledi onları. Hasan Amca ayağa kalktı, uzak tepeleri gösterdi. Üç cip dolusu neşe, başlarını merakla o yöne çevirdi.

“Ee, zamanı geldi,” dedi Muhittin. “Artık her gün birer, ikişer dökülüyor bunlar.”

“Ya,” dedi Selim. “Hanıma söylemeli, artık çıkarsın ekipmanı. Sac böğre, ayran zamanı. İki saman yastık, bir kilim, bir sofraya... Sezon açılıyor. Şansımız da açılın, haddinize vatandaş.”

“He ya, bizimki de kış boyu dantel ördü. Oyaladı yazmaları. Tarhana, bulgur da koymalı tezgâha. Bizim hanımlar bizden iyi çıktı birader.”

Köy kahvesindeki her zamanki oyun arkadaşları, “Ne istiyolmuş?” diye sordular Hasan Amca'ya.

“Harabelere gitmek istiyorlarmış.. Nerden, nasıl gidilir, anlattım. Bir de, Coşkun’u alın yanınıza dedim.”

“Harabele de pek kıymatlı oldu arkideş. Ne buluyola ki ooda? Altı üstü daş, devrildiği yerde galmışlaa...”

“Coşkun da iyi becerdi bu işi ha. Bizimkiler bön bön bakarkene, gelene gidene o profesör oldu. Harabelerin profesörü.”

“Şu yıkık dökük daşlarde ne va ki?”

“Hade anam, gençleri ağnadık. Ya şu yaşlı başlı adamlar.. Bastonlular bile var. Golay mı onca yolu çalı çırpı arasından yürümek. Ne işleri va, goca goca tepeleede?”

“Ben biliyon arkideş, mezar modeli beğenecekler. E ahir ömür yakleşmiş. Ölüp kalılaasa oracıkta, hazır mezar da var.”

Kahvedekiler de eğlenceyi böyle bulmuşlardı. Tekrar oyunlarına döndüler.

“Hade, beşliyi at artık Hamza.”

“Dört eldir kazeniyon, doymadın mı Durmuş?”

“Yörü git ya, aklımınan kazeniyom ben.”

Gezi grubu, ciplerini köy meydanında bıraktı. Coşkun’u da yanlarına aldılar; sırtlarında çantalar, ellerinde fotoğraf makineleri, güle oynaya yola koyuldular. Güle oynaya. Buraya gelenler hep “güle oynaya” olurlardı. Köylülerin asık suratına, kısa süreliğine de olsa bir gülücük ilıştırirlerdi.

Uzun saçlı erkekler, kısa saçlı kızlar. Hepsinde değişik değişik şapkalar. Kızlar, oyalı yazmaları çeşit çeşit bağla-

mış. Kimisi omuzuna atmış. Yeşil, mavi, sarı, mor. Gökkuşığı gibi, çiçek bahçesi gibi olmuşlar bir arada. Tişörtleri, şortları, pantolonları, hep birbirine benziyor. Çoğunun rengi koyu yeşille bej arası. Safari rengi. Ayaklarında botlar. Ama aralarına girince, insan hepsinin ne kadar farklı olduğunu anlıyordu. Yabancıların arasına girmek, onlar gibi olmak, neşeye bulanmak, bu köydeki çocukların en büyük hayali olmuştu son yıllarda.

Giyisleriyle hepsinden farklı olan biri vardı içlerinde. Kırmızı elbiseli. Yakası açık, kısa kollu, geniş eteği diz altında bir elbise. Dikkatleri hemen üzerine çekiyordu. Kumral, dalgalı saçlarına bir de kırmızı fiyonklu küçük bir toka ilıştirmişti. Evlerine geldiklerinde ilk onu görmüşütu Coşkun. Dokuz on kişilik grup bahçede beklerken, kırmızılı abla kapıyı çalmış, kendisini sormuştu.

Annesi, “He, Coşkun evde, götüüsün sizi,” deyip arkasından eklemiştii: “Havlu kenarları var, tarhana var, ceviz sucuğu var. Analarınıza alın, götürün.”

Köyün kadınları her ziyaretçiyi, hazır müşteri olarak görmeye alışmıştı artık. Üç beş katkı oluyordu evlerine, fena mı? Hatta, komşular birbiriyle yarışıyor, müşterileri birbirinin elinden kapıyorlardı. Köy yerinde, eskiden senin tavuğun benim tavuğum kavgası yapılırken, şimdi senin müşterin, benim müşterim kavgası başlamıştı. Yol kenarlarına, bahçelerinin, evlerinin önlerine kuruyorlardı tezgâhlarını. Sıralıyorlardı, naylon torbalarda meyve kuruları, kavanozlarda zeytin, turşu, pekmez, kapari, kekik... Ne verdiyse Allah, ne becerdiyse elleri, görücüye çıkarıyorlardı. Önceleri misafirlerimiz dedikleri insanlar, şimdi olmuştu müşteri.

Coşkun, annesinin bu karşılaşmasından hoşlanmadı hiç. “Satışını sonra yap ana,” dedi. Hazırlanıp çıktı.

Üstünde annesinin köy pazarından aldığı kafatası desenli siyah tişört, altında da okul formasının gri pantolonu vardı. İkisinin birbirine uymadığının farkındaydı. Zaten uyumlu giyinse de şehirli abi ve ablalarla uyumlu olamayacağını biliyordu. Onlar farklıydı; alışmıştı buna. Onlara benzemek Coşkun’un da hayallerini süslüyordu, diğer çocuklar gibi. Ne zaman olunurdu ki onlar gibi? Hangi yollardan geçmeli, hangi fırınlardan kaç fırın ekmek yemeliydi? İki yıldır ne çok insanla tanışmıştı bu harabeler sayesinde. Çok merak ediyordu, uzaktan gelip yine uzağa giden bu insanların dünyalarını. Onların dünyasında bir iki saatliğine konukluk yetmiyordu bazen Coşkun’a.

İki yıl önce kültür müdürlüğünden yetkililer, kahvede toplanmış erkeklere, harabelerin bilgilerini ezberlemeleri için kâğıtlar dağıtmışlardı. Babasına zor gelince, ezber işi Coşkun’a kalmıştı. Böyle kesişmişti yolu, onlar gibi olmak istediği insanlarla.

Neşe grubu, aralarına Coşkun’u da alarak yola koyuldu.

“Ali’yi de aleydik,” dedi Coşkun. Sonra kızdı kendine. Neydi bu *aleydik*? Evde konuştukları tarzda konuşmasa olmazdı. Kaç fırın ekmek yemeliydi bu dili değiştirmek için. Ne kadar özense, şehirli gibi söylemeye çalışsa da olmuyor, bir yerde hop diye köylü oluyordu işte. Hafif kızardı yüzü. Ama esmer teni sakladı utancını.

“İşte Aligiller’in evi.” Hay dilini eşekarısı soksundu!

“*Gil*” ekini hüp diye içine çekmek istedi. Arsız *gil* kendiliğinden takılıvermişti Ali’nin yanına işte, çıkıvermişti ağzından. “Yok ya,” dedi içinden, “kırk fırın ekmek de yesen bu *gil* bırakmaz seni. Yapışmış diline, kazısan çıkmaz.”

Ali’ye seslendiler. Kapıda hazırды sanki. Koşa koşa grubun içine daldı. Coşkun’a eşliğinden son derece memnundu Ali. Kendisi iki yıldır hâlâ ezberleyememişti harabelerin öyküsünü. Akıllıydı Coşkun. Onun yanında olunca, kendisi de pay alıyordu bu akıldan. Ve de bu eğlenceli gezilerden.

Köyün son evlerinin arasından geçtiler.

Gözde, “Ay, ne güzel böyle sakin bir hayat!” dedi.

Aylin, “Şu kokulara bak, doğal köy havası!” dedi.

Ali, Coşkun’a, “Anaa, bunlar tezek kokusunu ne sanıyolarkine?” diye fısıldadı.

Yolda mutlu mutlu dolaşan tavukların arasından geçtiler. Öyle diyordu şehirli gençler. ‘Tavuğun da mutlusu mu olurmuş? Hayvanın canı çıkıyo her gün yumurtlamak için,’ diye geçirdi içinden Ali.

“Bunlar *free* tavuk, dikkatinizi çekerim arkadaşlar,” dedi Cüneyt.

Bir horoz, tavukları uyarmak için kanat çırpıp, vakitsiz ötmeye başladı.

Boş bulunan Cüneyt zıpladı, kaçtı horozdan. Gültüş-tüler. El çırpıp, “*Horozdan korkan oğlan, aman şeker oğlan, yandım şeker oğlan*” türküsüne başladılar. Cüneyt de oynamaya başladı. Coşkun’la Ali, bu kez daha eğlenceli bir iki saatin başladığını duyumsadılar. Okulda anlatılacak çok konu çıkacaktı bugünkü geziden belli ki. Bir de araya taklit koydular mı, kızlar bayılırdı gülmekten.

Fotoğraf makineleri birer ikişer açıldı. Gençler; tavukları, kapı önlerinde uyuklayan yaşlı kadınları, çitlere asılmış çamaşırları, yağ tenekelerine, yoğurt kaplarına dikilmiş çiçekleri görüntüleme yarışına girdiler.

Alptekin, “Arkadaşlar zamanımız kısıtlı, biraz hızlanalım,” diye uyardı. Bir ikindi sonrasında, zaten epeyce geç başlamışlardı bu geziye.

Köyü arkalarında bıraktılar. Güzel görünüyordu. Yeşillikler, çiçekli ağaçlar örtmüştü yoksulluğu, bakımsızlığı. Ancak hiçbir mevsim, zorlukları örtemiyordu. Yorgun anne ve babaların, yorgun çocukların, yorgun uyuyup, yorgun uyandıkları bir yerdi burası. Tarla, bahçe; soğan, domates; tarhana, bulgur; yoğurt, peynir; yün, yapağı... Yaşam zordu, çok zordu buralarda. Şehirlilerin market raflarından kolayca alabildikleri her şey günlerce süren işti köy sakinleri için. Hepsi de yorgunluk... Ne bilsindi bu şehirli abiler, ablalar? Kendileri çekerken sıkıntıyı, onlar fotoğrafını çekti, “gıt gıt gıdak” mutlu tavukların. Coşkun böyle geçirdi içinden; henüz görev sırası gelmemişti.

Gençler birbirini hiç görmemiş gibi şakalaşıyor, gülüşüyordu.

“Yılan mı, neydi bu yahu?” diye yine zıplamışlardı Cüneyt’i. Bu kez *yılandan korkan oğlan*’a dönüştü türkü.

“Yılandan da, yalandan da korkarım arkadaş,” diye sürdürdü oyunu Cüneyt.

Köy yolu artık sona ermişti. Yüksek, sarp tepelere ulaşacakları patika yeşilin, otun saldırısından görünmez olmuştu. Ali’yle Coşkun, kafilenin önüne geçtiler. Avuçlarının içi gibi biliyorlardı buraları. Üç yıl önceki gibilerdi şimdi. Coşkun, o acemilik günlerini, buraya kendi

başlarına yaptıkları zorlu tırmanışı hatırladı. Uzaklığı ve zamanı unutmuşlar, karanlığa kalmışlardı o gün dönüşte. Köy halkı yollara düşmüş, çocukları aramaya koyulmuştu. Yine de iyi becermiş, kaybolmamışlardı. Ama yedikleri dağın acısı birkaç gün geçmemişti.

Her şey o Hatice’nin başının altından çıkmıştı. “Hadi, denizi görmeye gidelim; aha o tepenin ardındaymış, görünürmüş ordan,” demişti.

“He, babam da keçileri otlatırkene oralardan görmüş denizi,” diye onaylamıştı Özden de.

İki kız, üç oğlan son derse girmediler. Okulun arka kapısından uzandılar yollara. Git babam git, çık babam çık. Uzaklara, daha uzaklara gittiler; yükseklerle, daha yükseklerle çıktılar. Nerdeyse bulutlara tırmanacaklardı, ama görememişlerdi denizi. Önce yakınlara, sonra uzaklara, çok uzaklara baktılar. Deniz meniz görünmüyordu işte. Denizin tadı tuzu damaklarında kaldı. Hayal kırıklığıyla dönerlerken Hatice’ye kızdılar, kendilerini ayarttığı için.

Hatice de suçu, sınıfta okunan bir öyküye attı. Tuzu, balığı, dalgayı, kayıkları, ağları ne güzel anlatmıştı öykücü. Sınıflarının artist kızı Elvan da ne güzel okumuştü öyküyü. Bütün törenlerde şiir okuyan o rolcü kız. Sesini dalgalandıra dalgalandıra okumuştü. Çakıltaşlarının üstünde gezinir gibi, deniz üstünde taş sektirir gibi okumuştü. Hepsinin canı deniz çekmişti, hem de nasıl çekmişti. Çekmişti de söyleyememişlerdi. Hatice cesur çıkmıştı işte. “Aha ordan görünürmüş,” demiş, ama hiçbiri aha’nın uzaklığını hesaplayamamıştı. Okuldaki hesap, tırmandıkları yola uymamıştı.

Çocukların en güzel, en heyecanlı anıları okuldan kaç-